

Streszczenie

Streszczenie i słowa kluczowe w języku polskim

Cel: Określenie możliwości i ograniczeń modelu partycypacyjnej kultury kształcenia przy organizowaniu, przeprowadzaniu i ewaluacji nauczania języka angielskiego w szkole średniej.

Metoda: W badaniu posłużono się schematem studium przypadku, który implikuje zastosowanie triangulacji metod ilościowych i jakościowych. Spośród metod ilościowych posłużono się autorskim sondażem diagnostycznym i takim samym testem osiągnięć szkolnych. Z metod jakościowych wykorzystano gromadzenie dokumentów osobistych, obserwację, przeszukiwanie źródeł wtórnych i tworzenie dokumentów osobistych

Rezultaty: W studium przypadku za główną jednostkę analizy przyjęto proces kreowania przez nauczyciela języka angielskiego partycypacyjnej kultury kształcenia na prowadzonych przez niego lekcjach. Proces ten został zbadany i przeanalizowany z perspektywy trzech mniejszych jednostek zanurzeniowych i ich granic. Pierwszą były wynikające z partycypacyjnej kultury kształcenia formy interakcji między nauczycielem a uczniami oparte na współdziałaniu. Granicę w tej jednostce wyznaczył zarejestrowany ze strony niektórych uczniów opór wobec zmiany tradycyjnych reguł uczestniczenia w lekcji. Drugą jednostką zanurzeniową stanowiła praca lekcyjna dostosowana do wymogów partycypacyjnej kultury kształcenia. W tej jednostce granicą okazały się bezrefleksyjnie transmitowane w szkole zasady praktyki edukacyjnej. Trzecia i ostatnia jednostka analizy obejmowała ewaluację lekcji prowadzonych według zasad partycypacyjnej kultury kształcenia z perspektywy oceniania szkolnego. Granicę w tej jednostce wyznaczyła ewaluacja ukierunkowana na (samo)kształcenie.

Przeprowadzone badania wykazały, że: (1) możliwe jest tworzenie partycypacyjnej kultury kształcenia w warunkach szkoły systemowej, (2) przeważająca większość uczniów uczestniczących w badaniu preferowała nauczanie i uczenie się według zasad partycypacyjnej kultury kształcenia, dystansując się wobec modelu nauczania tradycyjnego, (3) proces nauczania i uczenia się prowadzony według partycypacyjnej kultury kształcenia, powoduje u uczniów rozwój nie tylko umiejętności uczenia się, lecz również kompetencji uczenia się uczenia, która utożsamia się z (samo)kształceniem.

Wnioski: Koncepcja partycypacyjnej kultury kształcenia może być zastosowana w szkole systemowej jako model alternatywnego działania edukacyjnego. Model ten różni się od tradycyjnego: (1) interakcjami opartymi na współdziałaniu nauczyciela i uczniów, (2) organizacją pracy lekcyjnej, w której uwzględnia się odpowiedzialność uczniów za własne uczenie się, i (3) ukierunkowaną na (samo)kształcenie ewaluacją osiągnięć edukacyjnych. Wydaje się, że model ten może być stosowany w szkole średniej również przez nauczycieli innych przedmiotów. To jednak wymaga dalszych badań.

Słowa kluczowe: kultura kształcenia, partycypacja, współdziałanie, praca lekcyjna, ewaluacja, kształcenie, nauczyciel, uczeń, język angielski.